Ч. 79 (11.420). Львів, середа 10. квітня 1929. Pocztowa opłata zaniaconą ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. За границею: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Прірва.

Львів, 9. квітня 1929.

Коли давніші прилюдні виступи першого маршала Польщі Й. Пілсудського, як його промова у сенатській бюджетовій комісії та ґазетні інтервю, що її попередили, сильно поглиблювали антаґонізм між соймом і правлінням, то остання стаття маршала, яку принесла передвчора вся санаційна преса на чолових місцях — мусить хіба довести до **прірви** між соймом і урядом, точніше: між теперішньою соймовою більшістю і цілим санаційним табором.

Стаття марш. Пілсудського, яку ми вчора подали в скороченні, безприкладна в історії публіцистики і в історії ґазетних інтервю з державними мужами, як своїм змістом, так і формою. Поминаючи всі менше або більше яскраві стилістичні звороти, вжиті маршалом для характеристики соймової опозиції чи поодиноких послів, або такої установи, як Державний Трибунал — слід ствердити, що зміст її та її тенденція мають одиноке завдання, а саме: обезцінити та позбавити всякого авторитету як теперішні, так і всі попередні законодатні польські установи. „І коли подумаю — читаємо в енунціяції маршала —, що можуть сказати люди про те знікчемніння (мова про передачу б. мін. Чеховича Державному Трибуналові — Ред.), то не можу не сказати, що виправдати і пояснити те знікчемніння може єдино тільки пересвідчення про нікчемність звичаїв і обичаїв сойму в Польщі взагалі. В тих звичаях і обичаях лежить виховання посла в найбільше неприличний спосіб, у спосіб найбільше ґільтайський, який тільки можна собі уявити, бо головною думкою і головним старанням тих панів є завсіди збереження повної безкарности для посла за всі його вчинки, хоч би й як найбільше неприличні та найбільше суперечні з найелементарнішим почуттям чести. Таж Польща ховала своїх послів у першому соймі т. зв. суверенів **у безкарности державної зради в часі війни, безкарности політики шпіонажі** у відношенні до армії, що була в полі та ґинула за Батьківщину. А в другому соймі, в якім майже половина послів походила **з тієї кузні державної зради,** посли виховалися в так далеко сягаючій коррупції, так ґусто практикованій, що голос посла коштував деколи не більше, як пятьдесять золотих. А з тієї болотнистої правди сойму вийшло чейже до стокількадесять послів і до теперішнього сойму“.

В іншому місці своєї статті зве марш. Пілсудський теперішній сойм (його опозиційну більшість) місцем, що робить враження „менажерії, заповненої злосливими малпами, які полагоджують всі свої потреби прилюдно, щоби не старатися зовсім бути подібними до людей. І направду, ніколи не розумію, як у такому „файданітіс посліміс“ шукати якогось престіжу сойму, коли це є тільки обнижування людини“.

Ми, очевидно, не знаємо, які практичні висновки пороблять марш. Пілсудський і весь його політичний табор з тієї енунціяції, але думаємо, що одиноким практичним і льоґічним виходом зі спричиненого цією енунціяцією положення повинно бути розвязання теперішнього польського парляменту. Бож нема вже сумніву, що теперішній польський парлямент з нинішнім польським урядом, навіть при деякій зміні осіб у ньому, співпрацювати не зможе. Між ними, як сказано, заіснувала непроходима прірва, якої не вдасться хіба закинути нічим.

Отже останній прилюдний виступ марш. Пілсудського так і треба вважати заповідю безоглядної боротьби з теперішньою системою польського парляментаризму. Чи така боротьба в теперішніх обставинах і при теперішньому важкому господарському положенні Польщі виведе її на „чисті води“ — це інша справа. Розважання над тим не входить в обсяг наших завдань. Колиж у Польщі ще й тепер не дійшлоб до розвязання законодатних установ, тоді прийшлось би хіба погодитися з тим, що в політичних подіях та їх розвитку в Польщі не все треба дошукуватись льоґіки і причинового звязку.

Та якби там все те не скінчилось, то слід зазначити pro domo sua, що завданням наших відповідальних чинників є підійти до основної аналізи теперішнього політичного положення, до глибшого вгляду в нього та пороблення з цього деяких висновків для себе. Бо в тій прірві, яка витворилася, наші політичні керманичі не повинні бути тільки німими обсерваторами.

Заворожене коло.

На марґінесі крізи кабінету.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 6. квітня 1929.

Коли оноді заявлено півофіціяльно пресі, що розвязки нинішньої крізи польського кабінету не слід сподіватися швидко, то це ясно і не повинно нікого дивувати. Правда, нинішня кріза фактично тріває уже рівно місяць, від дня димісіонування міністра фінансів Чеховича (8. березня), та вже в усякому разі від дня ухвали сойму про поставлення п. Чеховича перед суд Державного Трибуналу (23. березня). Ці дати й події треба вважати фактичним початком крізи кабінету тому, бо вони — так сказати — завершили певний етап довгого, тихого процесу назрівання *перелому у системі післятравневого державного правління.* Ясна річ, що не можна брати поважно, формалістично — софістичних вихилясів, що й нині, мовлав, крізи жадної нема, бо нема жадного „правного акту“, яким може бути лише зголошена „на письмі“ димісія премєра. Так ось маємо кабінетову крізу, яка є найдовшою від усіх рівно 20-ти дотеперішніх перемін польських кабінетів, і яка під цим оглядом побила навіть дотеперішній „рекорд“ трьохтижневого складання уряду п. Новака (уряд Слівінського димісіонував 7. VII. 1922 р., уряд Новака був іменований 31. VII.; перед тим найдовше тріває „порід“ першого кабінету Влад. Грабського: від 9. VI. 1920 р., себто дня димісії премєра Скульського, до 23-го VI.) Але цей довгий час фактичного „інтеррегнум“, фактичної провізорії, не повинен — як сказано — нікого дивувати. Дивує він хіба лише наївних читачів „Ґлосу Правди“, який „удає наївного“ і всю крізу зводить до питання переміни осіб: потомилися, мовляв, бідолахи нинішні міністри боротьбою із соймовою гидрою і тому треба замінити їх свіжими силами! Однак напевне інакше вже думають читачі *всієї* санаційної преси: від консервативного краківського „Часу“ починаючи, аж через варшавський „революційний“ „Пшедсвіт“ і монархістичний „Дзєнь Польскі“ на віленському лібералізуючому „Курєрі Віл.“ і фашистівському „Слові“ кінчаючи. Прочитавши вияснення кожної із тих санаційних ґазет, у чому лежить причина нинішньої крізи кабінету і яка її повинна бути розвязка, читач дістає мотилицю: такий там хаос взаімно суперечних діяґноз недуги і рецепти на її лікування! Але саме у факті цієї *величезної розбіжности поглядів* у чільних діячів, у самих керманичів нинішнього володіючого табору, саме у цьому факті лежить найкраще пояснення, чому нинішня кріза так довго протягається.

Внутрішня распря унутрі санації перестала бути „фамілійною тайною“ санаторів. Однак ця распря впливає на загайку у створенні нового кабінету також лише як *другорядний* чинник. Річ не в тому, що істнує боротьба за *ріжні напрямки політики* будучого уряду і боротьба за *впливи клік.* Річ не в тому, що істнує пропасть поміж вимогами *„партії полковників“* — розпочати курс „сильної руки“ та вимогами *„господарських сфер“* — вести „примирюючу“ політику. Річ не втому, що посол Косцялковський (голова ґрупи „Звйонзку праци міаст і всі“ у клюбі ББ) бажав би навязати до соймової демократичної лівиці, а посол Славек (голова ББ) є далі за тактикою „світлої ізоляції“ на парляментарному терені, — що всі економісти, купці й промисловці з ББ та цілий „Левіятан“ ставють дуба на сам звук можливости державного замаху, а посол Пісецький чи Мацкевіч бачать у такому державному замаху єдиний розумний вихід з ситуації. Річ у тому, що для санації, як табору, що має владу в руках і цю владу надалі хоче за собою зберігти, *взагалі виходу з ситуації нема.* Післятравневе правління, у наслідку всіх своїх трьохлітніх промахів, найшлося у *завороженому колі.* Якийнебудь радикальний вихід із того кола, поручуваний тою чи іншою групою ББ, означає на практиці *фактичний кінець правлінню.* А що добровільних політичних самогубців нема — спантеличено крутяться у завороженому колі.

Отже: курс „сильної руки“ означає на практиці *загострення конфлікту з соймом* і швидшого чи пізнішого (в усякому разі не пізніше місяця) мусів би довести до розвязання сойму з альтернативою: або проголосити („октроювати“) нову конституцію, себто перевести державний замах і правити декретами чи соймово-сенатськими „іменуванцями“, або розписати нові вибори з рішенням перепхати до нового сойму — ще радикальнішими методами, ніж в 1928 р. — бодай 225 бебеків. І в одному і другому випадку це був би експеримент, який мусів би потрясти державою і неминуче довів би — до катастрофального упадку стабілізаційної польської позички на нюйорській біржі та відложив „ад календас ґрекас“ надії на нову позичку. Є тайною полішинеля, що п. Чарльс Дюі, американський т. зв. „фінансовий дорадник“ при польському уряді, втратив велику частину свого попереднього довіря в світлі американської фінансієри, бо його звіти про господарське положення Польщі показалися надто оптимістичні, а то головно тому, що не брав він у них під зорку й належну увагу *політичних* відносин: *непевности політичної атмосфери,* яка виключає *економічну стабілізацію.* Є другою такою прилюдною тайною, що п. Дюі свою помилку побачив і — у звязку з аферою б. мін. Чеховича — висловився досить рішуче про фатальне враження, яке робить на закордон система ухилювання уряду та його господарки з-під контролі парляменту. Приклонники „сильної руки“ могли з легковаженням перейти понад фактом відмови посла Кржижановського, — професора-економіста, — бути раніше ґенер. референтом державного бюджету; вони могли закричати другого професора економіки, Рибарського, з тої лише причини, що він ендек, і не слухати його твердження, що брак довіря закордону у стабілізацію нинішніх відносин у Польщі є льоґічним наслідком атмосфери непевности, яку створило правління санації, але теж льоґічною причиною утечі краєвого капіталу за границю і браку доплиду чужого капіталу до краю. Записали теж оці приклонники „сильної руки“ цілу аферу п. Чеховича на виключний рахунок соймово-опозиційної демагоґії, яка теж, мовлав, винувата у неґативному резонансі на нюйорській біржі. Тому послідовно вони дальше ведуть струсину господарську політику, дальше *легковажать собі взагалі економічні проблеми.* Доказом того, що гасло „радісної творчости“ так їх захопило й запаморочило, що не видно познак, аби вони хотіли відмовитися від дальшого побільшування числа державних підприємств, адебільша „престіжових“, но і — очевидно — дефіцитових, — від дальшого експерименту „етатизації“ серед найменше відповідних для цього умовин. Однак уся ця упертість чи послідовність, короткозорість, легкодушність, чи як там назвемо цю дивну тактику „сильних людей“ не перекреслить ніяк факту, що нинішня польська політика *мусить підпорядковуватися інтересам економіки,* а ця остання виключає усякі політ. конфлікти й загострення.

Значить: *співпраця з соймом?!* З соймом, у якому протиурядова опозиція має *більшість?!* Цеж нереальний *абсурд.* Що найбільше може бути лише втриманий *вигляд* („позур“) *формальної співпраці,* себто формальної контролі законодатних палат над виконавчою владою. Однак і цей зовнішній вигляд не вдається довго втримати, бо опозиція не вдоволиться уже комуналами про співпрацю. Вона вже нині жадає співпраці фак-

тичної, себто справжнього підпорядкування уряду соймові. Віддати владу в руки соймової опозиції, себто т. зв. демократії?! Безумовно, що коли „Роботнік" бачить „один-єдиний розумний вихід: створення такого уряду, який льояльно і чесно приступив би до *ліквідації післятравневої системи правління*", — то це значить на практиці — *уступитися санації від влади.* Хтож на світі добровільно позбувається влади?!

Отже що буде? Після довгенького пошукування виходу з ситуації, з якої виходу нема, буде імовірно *дальше зигзакування, себто дальша — провізорія*

І. Кедрин.

Репараційна конференція.

Берлін, 5. квітня 1929.

I.

Колиб фахові політики, як от закордонні міністри, посли і дипльомати поважились в наших часах так довго затягати якунебудь конференцію, як це, наприклад, роблять фінансові знатоки на репараційній конференції в Парижі, то світову „публичну опінію" вже здавна потрясалиб грізні „хвилі обурення". Одначе панам репараційним знатокам ніхто ніяких завважень не робить. Це булоб зрештою цілком безцільне. В повному противенстві до типу сучасного політика, нерозривно звязаного з виборчою масою і від тої маси, отже передовсім від преси, залежного, сучасний фінансіст почуває себе настільки суверенним паном положення, що оглядатись на опінію і настрої мас він майже непотребує. Коли зійдуться політики, вони теж мають свої трудноші. Це нині мало хто хоче розуміти. На політичних конференціях усе мусить відбуватись швидко, гладко і з ефектом і хто не вміє достроїти великих політичних зіздів до настроїв мас, хто не вміє вибити з цього особистого капіталу в перспективах закріплювання своеї популярности серед мас, той наражується щонайменше на закид — політичної нездатности. Наша нервова доба вимагає від **політика** передовсім скорих чинів і сильних ефектів і ті часи, коли якийнебудь Метерніх, Канінґ, Ґлєдстон, Діараелі чи Бісмарк мав перед собою довгі літа, щоби дати можність назрівати певному плянові чи думці — минули безповоротно. Якщо тих швидких вловимих досягнень і сильних ефектів нинішнього дня нема, то даний політик тільки з трудом може втримуватись на поверхні політичного життя. Ніякий нинішній політик не є самостійний. День і ніч звисає над його головою примара і погроза — узброєний пером журналіст. Це є концесія в бік виборчої маси, але та концесія зняла зі сучасного політика ореол геніяльности і непомильности.

Публична опінія заздрісно береже здобуте собі право контролі. Тому недивно, що вся світова преса **без виїмку** висловлюється про репараційну конференцію з резервою і скептицизмом. Люди, мовляв, позамикались в чотирьох стінах, щось радять і вирішають. Але що саме? Радять уже так повних два місяці. Не виключене, що радитимуть ще дальших два місяці, **може ще** навіть довше. Яке кому зрештою до цього діло? Панове фінансісти і їхні знатоки мають час. Незалежні від нікого і не підгонювані голосами публичної опінії вони дуже широко зачеркнули межі і теми своїх балачок і вони можуть дозволити собі на обговорення і розгляд десятків найріжніших проектів. Ось так деякий час обговорювали проект великого репараційного банку — але ту ідею згодом закинули, передовсім через спротив англійців. На денний порядок прийшов розгляд інших проектів. А всеж репараційна конференція колись таки скінчиться, колись вона всежтаки прийде до певних практичних результатів. Щойно вони сотворять трівку базу для дальшого, більше **сталого укладу великої европейської міжнародньої політики.** Нинішня дійсність є та, що як довго не порозуміються поміж собою економісти, так довго не мають про що „рішати" політики. Таким чином в европейській політиці не треба ждати ніяких важніших рішень і чинів, як довго репараційна конференція не прийде до своїх висновків. Суверени Европи не сидять нині на престолах, ані на міністерських фотелях. Вони нині зібрані усі в Парижі, в готелю Юрія V.

Взагалі-ж, репараційна справа була в останніх часах одною із **трьох** найважніших невирішених проблем, що узалежнювали світову політичну ситуацію. Істнували три питання, що були причиною дуже несталої, завсіди нервової і місцями цілком хаотичної післявоєнної світової зовнішньо-політичної флюктуації. Передовсім справа репарацій. Вона не увійшла ще в стадію свого остаточного вирішення. Її вирішення внесе в европейську політику деякі елементи сталости, витворить деякі окреслені факти, що на них уже буде можна політично будувати та взагалі укладати певні означені політичні пляни і розрахунки. Річ у тім, що вирішення репараційного питання допоможе остаточно усталитись певній означеній европейській зовнішньо-політичній системі, усталить певний порядок річей, з яким треба буде реально рахуватись. Особливу-ж вагу матиме в тих перспективах передовсім остаточне усталення зовнішнього курсу німецької політики. Треба ждати, що внутрішньо-німецька контроверза, яка неминуче начнеться довкруги приняття і ратифікації постанов репараційної конференції, вирішить проблему німецької влади, а тим самим і проблему її зовнішньо-політичного курсу. Дійсність є та, що в Парижі вирішується також до певної міри питання німецького державного устрою, отже республиканства чи монархізму. В той час, коли затримання німецького республиканства означатиме тісну німецьку кооперацію зі системою західних — аліянтських держав в змислі Ліги Націй чи навіть Льокарна, — все це з пляном і при системі повільного здобування уступок і концесій з боку аліянтів — так також побіда німецького націоналізму чи монархізму, що звязується з плянами і можливостями певної американсько-російської політики, означає німецьку тенденцію до **радикальної**, навіть революційної зміни істнуючого **европейського** стану річей. Але тут справа **репарацій і** тіснішого европейського політичного **краєвиду** звязується з другою вже вирішеною **проблемою** — отже зі зміною американської **президентури.** Та про це завтра.

Зенон Пеленський.

За океаном.

Українці можуть еміґрувати до Канади.

Манітобські посли мали конференцію з міністром іміґрації Форком з нагоди недавнього оповіщення, що до Канади дозволиться цього року впустити тільки 10.000 українських іміґрантів. Вияснено, що в цій справі зайшло якесь непорозуміння. Розпорядок відноситься тільки до неженатих фармерських робітників. Таких впущено минулого року 30.000 і департамент має в себе петицію, підписану великим числом тих, що приїхали минулого року, які просять, щоб департамент зменшив число іміґрантів, бо для них нема подостатком роботи. Департамент іміґрації порозумівся з правительствами трьох степових провінцій і всі три провінції згодились найти заняття для 2.500 українських фармерських робітників цього року. Тоді департамент видав своє оповіщення про зменшення числа іміґрантів з 30.000 на 10.000 в 1929 р. Департамент має подбати за приміщення остаючих 7.500. Цей розпорядок не відноситься до українських іміґрантів, що хочуть поселитися на фармах, ані до свояків тих українців, які вже є в Канаді. Також не відноситься це до домашньої служби. Для тих трьох кляс іміґрантів нема ніяких обмежень. Розпорядок департаменту мав на меті виключно спинення надміру робітників без заняття.

Канадійська українка поспішила літаком на ратунок умираючим.

З Едмонтону, Алберта (Канада) повідомляють: Канадійські (англійські) часописи широко розписалися про відвагу канадійського лікаря та української доглядачки хорих (норски) п-ни Д. Гавришівної, які літаком вночі, серед великої бурі, привезли з Едмонтону на фарму Редлинів, коло Маноля, 75 миль від Едмонтону, потрібну медицину проти дифтерії. Ціла родина Редлинів захоріла була на дифтерію, а що сніги забили дороги так, що не було кому дати знати про критичне положення нещасної родини, скоро померла п-ні Редлин і її чотиролітній синок. Самий фармер і решта дітей були небезпечно хорі і хто знае, чи не булиб померли також, якби не те, що в пятницю зайшов до них сусід і побачивши нещастя, мерщій зателефонував до Вестлак по лікаря. Цей знову, не гаючи часу, повідомив про це департамент здоровля в Едмонтоні. Там без проволоки зладжено ратункову виправу. Норска університетського шпиталю, п-на Д. Гавришівна, відразу згодилась полетіти літаком і повезти ліки на ратунок умираючої родини. Протягом 30 мінут залетів літак до Вестлак. Там всів ще д-р

ВОЛОДИМИР БІРЧАК.

29)

БЕЗЖУРНІ ДНІ.

Оповідання.

(Продовження.)

— А він став священиком і душиться. Ввесь день бігає, лається, прибиває лати, заганяє телята, накладає снопи і — свариться. З початку видавався він мені комічним, аж згадав учора, що думав по матурі йти на техніку, та не було за що. Те, що я казав вище: не було віри в свої власні сили, щоб перебитися. Пішов на священика і — гине. Його можнаб порівняти до кітла, що витворює велику силу пари. Колиб ту пару пустив у товчок правильно збудованої парової машини, то вона потягнулаб за собою десятки залізничих возів; а так цей котел тільки сопе, прискає і розприскує на всі боки свою силу, собі на злість, а людям на сміх. Отже, питаю я тебе: в чому лежить це наше рабство? Розумієш вже?

— Або возьмім ось для приміру старого Левицького зі Сорок. Ім крапка І крапка... Яке це смішне, чудернацьке! На перший погляд може видаватися, що це напів-божевільний, та вдумайся в його душу. Сам син, а може внук мужика, здоровий, енерґічний, виладовує свою енерґію в „ім. І. ім. І." Точність понад усе! І цю точність він уже довів до абсурду. Зробити його контрольором великого банку, де в книговодстві крапки і дрібниці є важними річами, — там лад буде в нього! Або нехай він був би вчився математики, став астрономом і мав обчислити біги зір і комет та всі затьміння місяця й сонця тисячу літ вперед — ось там він був би в своєму життті! А то став студіювати фільософію і зломив собі карк, бо до абстрактів фільософії, до поезії приложив точність математика. Заплісніл, зґубився в дрібничках і вся його точність обявляється хіба в тому, що мучить сам себе і того бідного учителя!

— Оце все прийшло мені на думку. І пригадав я собі чимало наших людей, яких знаю. От хочби того нашого директора ґімназії, який все і всюди був. Усе бігав по годинах і контролював учителів і учнів: щодня писав томові розпорядки і поучення до учнів і щодня вивішував нові оголошення — у виходку, щоб учні зберігали чистоту, а ми щодня писали свої жарти й рисували студентські ілюстрації на тих карточках. Це злостило його і він знову вивішував нові. Та не тільки він один, а сотки знайомих і товаришів приходить мені тепер на думку. І всіх їх нині я можу звести до спільного знаменника, знайти у них спільну рису, що їх рядом лучить. У них усіх багацько творчої життєвої енерґії, одначе рабство, що в ньому ми живемо, не дало їм розвинутися природно, скажім: економічно.

Хвильку мовчали.

Доходилили саме до моста, що лежав над малим потічком. Ліворуч і праворуч моста розстелилося рівне, супокійне плесо, при берегах заросле шуваром і тростиною. Повноличий місяць купався в тому плесі. Подорожні глянули мимохіть на плесо й побачили довгу смугу слева, що колихалася на його поверхні.

Стецько продовжав:

— Рабство розвинуло енерґію неприродно, несупільно, неекономічно, воно викривило її. Значить: щоб розірвати кайдани, треба нам цю, нині роздроблену енерґію зосередити! Зосередити на великі діла! Розпинаймо крила до буйного лету! Бо чи треба це тобі казати, що ліпше, розіпнувши крила і летівши, впасти, як цілком не летіти? Самі розпинаймо свої крила! Хто летить — ярма на собі не двигає.

— Розумію, розумію! — промовив немов до себе Грицько.

— На великі діла! — повторив Стецько. — Велике те все, що йде на добро загалу, мале все те, що особисте. Велике все, що йде на потребу духа, мале — на потребу тіла; велика самостійність духа — низьке рабство; велике мистецтво — мале життя буденне. Великий сон — мала буденна дійсність.

Ішли знову пару хвилин мовчки, оба задумані. По кількох хвилинах Стецько нагло пристанув, затримав друга і спитав:

— Скажи, як запалити душі до великих діл? Як очі отворити їм? Як перетопити ті душі до великого? Скажи! Ось ходили ми поміж ними, а ти чув може тугу в їх душах за тим, що гарне, що велике? А може жаль, що ось-так пропадає у них сила, а може бажання їх душі: зірвати, знищити ті відносини і на їх місце поставити нові? А може чув ти рабський зойк, що тисне їх ярмо? Ні, я не чув нічого! Навпаки, я бачив, що вони вдоволені своїм положенням. Ось старий Постригач свариться, лається, стереже болота і — добре йому з тим! І старий Левицький, діставши свої крапки по підписах, вже вдоволений! І той картяр, що цілими днями грає в карти, щасливий тим і більш нічого собі не бажає! А наш товариш, молодий Постригач, уже чотири роки сидить на селі, студіює право, не прочитавши ще ні одної картки прав! І чиж не вдоволений собою? Або ось Багрій, що три роки ходить і їздить женитися.. все безжурний!

— А скільки енерґії йде у нас на особисті сварки, на поборювання самих себе! Вже Фіхте казав про німецький нарід, що колиб половину тої енерґії, котру зуживають німці, щоб поборювати себе, вони зужили на велику будову — булиб першим народом на світі. Чиж того самого не можна сказати і про нас?! Кажи, якбито сліпим отворити очі?

(Продовження буде.)

Крофорд і літак зараз поїхав далі. За кілька хвилин осів на снігу, 200 ярдів від завіяної фарми Редлина. Хорі вже майже вмирали, як наспіла поміч. Запущення антитоксини вдержить їх при житті — телефонував д-р Крофорд до департаменту здоровля.

Делегат „Рідної Школи“ вже здоров.

З американських українських газет довідуємося, що делегат „Рідної Школи“ в Америці, п. Лев Ясінчук, уже видужав після грипи і з початком квітня зачав дальшу обїздку українських кольоній у Злучених Державах. Адреса делегата (кінець березня) така: **Mr. Leo Yasinchuk 198 Ontario St., Cohoes N. Y.**

Лев Розумовський в Америці.

Читаємо в „Америці“: Сьогодня відвідав нашу редакцію п. Л. Розумовський, один з нащадків гетьманської родини на Україні, родом з Полтавщини. Лев Розумовський жонатий з американкою і живе в Америці від кількох літ, кожного року виїздячи на довший побут до Европи. Цього року теж виїздить з дружиною в квітні до Льондону. Цю зиму був Розумовський в Маямі, Фльорида, а вертаючись, перебув тиждень у Вашингтоні, де був теж на авдієнції у президента Гувера. Зупинившись на один день у Філядельфії, відвідав нашу редакцію і товариство „Провидіння“. Звідси поїхав до Ню Йорку. Розумовський має 49 літ, почувається ще молодий і дуже інтересується українськими справами, як в Европі, так і в Америці. Між іншим слід зазначити, що Розумовський дуже інтересується наукою нашої молоді за кордоном, а також збирає в себе в Америці цінні памятки української старовини й мистецтва.

Після уступлення канцлера Зайпеля.

(Від нашого кореспондента.)

Відень, 6. квітня 1929.

Зовсім несподівано, як для приятелів, так і для ворогів, проголосив австрійський канцлер Зайпель дня 4. квітня пополудні свою димісію, а вслід за тим і димісію цілого кабінету. Мотивував Зайпель свій крок тим, що його особа та церковний стан взагалі є тим, проти чого спрямовані небувалі демагогічні стріли-оргії соціяльних демократів, тому він своїм уступленням хоче відібрати всім таким атакам основу і цим способом отворити дорогу і влекшити позицію відповідному свому наслідникові.

Правдою є, що особливо по 15. квітня 1928 та по останніх конфіскатах зброї в соціялістичних льокалях Відня австро-марксисти вели широку акцію проти „канцлера без милосердя“, як вони називали Зайпеля, та повели з огляду на те, що він католицький священик, просто шалену агітацію за виступом робітництва з католицької церкви. Про сумні наслідки такої агітації можна собі виробити погляд, коли зважити, що 8—10-літні діти співали на вулицях Відня голосно й отверто простацькі пісні на Зайпеля (дер Зайпель мус крепірен“... і т. д.) та що дійсно десятки тисяч католиків проголосили в останніх місяцях виступлення з церкви.

Але крім того роду боротьби з особою австрійського канцлера і таких виступів, може ще більше вплинули на його несподіваний крок ті вічні сварки, що мали місце саме в останніх тижнях в рядах коаліційних несоціялістичних партій. То нім. націонали („гросдайче“) домагались „усунення клерикалізму“ із шкільництва та підвишки платні державним урядовцям, то „ляндбіндлери“ (селянська партія) старались на провінції зербувати собі якнайбільше селян, що досі були в рядах християнсько-суспільних, (на їх домагання здержано ввіз свиней з Польщі до Австрії), то знову в самім таборі христ.-суспільних приходило до суперечки між радикалами та більше соціялістуючими...

Але всеж таки здавалося, що Зайпелеві, який через пять літ вів з великим успіхом австрійську політику, не надто тяжко буде звести це все до ладу. Одначе побачивши одноцільну та послідовну опозицію на однім боці та гуляючих і посварених на своїм власнім подвірю, австрійський канцлер мусів переконатися, що таки не вдасться йому покінчити так щасливо розпочатого діла господарської консолідації Австрії, себто поладнати справу закону про охорону льокаторів. Відомо, як довго вже радить австр. парлямент у тому ділі, відомо також, що соціялісти ні зашо не хочуть допустити до знесення охорони льокаторів, боячись утратити тим найцінніший аргумент при виборах. Безвиглядність щодо виведення австр. парляменту з тої мертвої точки й неможливість поладнання цеї для дальшого господарського розвою Австрії такої пекучої справи (нерозвязання її вплинуло м. ін. шкідливо на заходи в справі американських кредитів для держави) зовсім певно була одною з головних, як не найважнішою причиною уступлення Зайпеля.

Пекуче питання тепер, що дальше? Сам Зайпель зрікся категорично становища шефа уряду і застерігся рішуче, що не візьме на себе більше місії творення нового уряду. Лишаються отже тільки три можливости: 1) уряд „сильної руки“ з участю провідників „Гаймвери“; 2) уряд „слабої руки“, складений з більше на-ліво зорієнтованих дотеперішніх партій парляментарної більшости, або 3) коаліційний кабінет, зложений із соціялістів і христ. суспільників.

Оскільки зачувати, вигляди що до першої можливости невеликі, бо мусілаб вона вести неминуче до отвертої боротьби проти соціялістів. Також червоно-чорна коаліція, хоч бажана дуже соціялістами, мало правдоподібна. Проти неї висказався недавно сам провідник віденських христ. суспільників, посол Куншак. Найскорше ще повинно би прийти до другої можливости, себто до уряду „слабої руки“. Репрезентантом такого уряду був би посол д-р Ґіртлер або соціяліствуючий христ.-сусп. міністр Реш, евент. також така політична нуля, як міністр Шміц. Такий уряд мусів би ставити кожний свій крок на взір староавстрійської політики вічного „Фертвурстельн“, він мусів би кожну річ для добра держави виторговувати за ціну партійних концесій для соціялістів. Чи це булоб ліпше від червоно-чорної коаліції, велике питання. В кожнім разі і друга і третя можливість розвязки ситуації не булаб довго тревалою, бо саме так зложені уряди даваліб австро-марксистам плятформу до такої агітації та партійного використання державного апарату, що вони небавком добулиб ще кілька бракуючих їм мандатів до парляментарної більшости... А маючи хочби один голос більшости в парляменті, вони будуть панами ситуації. Тоді ніяка влада в світі не була би в силі здержати їх від розбудови чисто марксівської, другої по СРСР в світі держави. А канцлер Зайпель за весь час свого володіння саме з усіх сил старався не допустити до такої евентуальности.

Можна сумніватися, чи на добре вийде Австрії той останній крок премєра Зайпеля. А тому й зрозуміло, що в цілому несоціялістичному таборі Австрії несподівана вістка про уступлення Зайпеля викликала жаль та немалу журу за дальшу долю Австрії.

Віденець.

Нова українська установа.

Українське Товариство Бібліофілів у Львові.

Дня 30. березня ц. р. в салях бібліотеки „Просвіти“ у Львові відбулися перші загальні збори новозаснованого „Українського Товариства Бібліофілів“. Товариство ставить собі метою сприяти розвиткові української книги, дбати про збереження давньої книги і поширювати знайомлення з нею. Товариство має влаштовувати сходини членів з рефератами й дискусіями, уладжувати відповідні курси й лекції, орґанізувати виставки друків, скликати наради та зїзди в справах книгознавства, оставати у звязках у іншими товариствами, що мають подібні цілі, видавати бібліофільські видавництва, вести антикваріят давньої книги.

Збори відбулися під проводом д-ра І. Свєнціцького, секретарював Т. Баландюк. Від імени основателів д-р В. Щурат в просторім рефераті змалював історію бібліофільства в Галичині від кінця XVIII віку, подав приклади, які великі втрати понесла українська культура через недостачу зацікавлення громадянства давньою книжкою та вказав, яка велика є потреба товариства, що поширювалоб у широких кругах інтерес до книгознавства. Д-р Свєнціцький вказав, що відчувалася недостача українського бібліофільського товариства на міжнародніх зїздах; товариство може мати великий вплив на культуру сучасної книги.

До ради „Українського Товариства Бібліофілів“ вибрано: головою д-ра В. Щурата, членами д-ра І. Свєнціцького, д-ра І. Крипякевича, В. Дорошенка, П. Ковжуна і М. Матчака; до контрольної комісії: дир. К. Малицьку, С. Маґаляса і Ів. Шендрика.

Д-Р. В. БЕЗУШКО.

Лепкого „Мазепа“.

3)

(Продовження.)

Гетьманування на Україні це річ нелегка. І Мазепа міг сказати: „Якби не та булава, не болілаб голова. Хто її запопав, той спокій попрощав“. Для Мазепи Україна „безталанна, опущена, зраджена“. З цього він собі здавав справу, але ступивши раз у боротьбу з москалями, вдоволявся для себе хочаби тільки „побідою зза гробу“. Він прочував, що зійде до гробу в кервавій киреї“... хоча його бажанням було правити більше „клеменція ет беніґнітате квам арміс“. Та Бог не дав“. „Двацять літ — сказано про нього — витримати на театрі Східньої Европи і з соромом не зійти зі сцени, це було діло, котрого не довершив ні один із його попередників. Двацять літ ходити з машкарою на обличчю, вдавати когось іншого, скривати себе, це не легко“. — В заповіті залишив нам Мазепа незалежність України, — зі своїх часів „казку нездійсненої мрії“ — „про королівну, замкнену в самотній вежі, посеред чорного озера, серед людської глупоти“.

В найважніших справах, де Мазепа сам не міг бути — напр. у поході, щоб присмирити бунтівників у Московщині, або в обороні Карла XII., коли цього обступив значно більший відділ московський, заступався він своїм небіжем Войнаровським. — Цей права рука гетьмана. Тому враз з гетьманом і Орликом належав до цієї славної трійці на Україні, на яку натякають бурсаки в вертепі. „Гетьманський небіж не був із найзавзятіших. Його ум радо повертався до книжок, до мистецтва, до культурного життя. Тужив за миром котрий дає людині розвинути силу духа і зазнати солодощів життя. Часи, коли кожний із нас почуває охоту до лицарських подвигів, коли його фізичні сили шукають нагоди, щоб виявити свою спроможність, лежали вже за ним.. І в походах бував... але героєм не зробився, добув добре імя, а не голосну славу. Що Войнаровський доброго не зробив би, йшло на рахунок Мазепи, а йому приходилося гордити своїм дядьком, а не собою“.

Орлик, вихованець київської Академії — є ґенеральним писарем. „Це не Орлик, а справжній орел. Високо він думками літає. Давно такої голови не було в нас на Україні“ — каже Мазепа. „Богато сподіюся від нього“. Коли рішився раз на обравій дорозі ступати, по ній прямує. Часом видне хитання, але всеж таки додержав вірности гетьманові.

Наступником гетьмана з уряду був ґенеральний суддя Василь Кочубей. Славився він своїми доньками Мотрею і Ганною, а був також посвояченний з зиливоєним полковником Апостолом. З розмови його з жінкою довідуємося, що він походженням з цих нижчих; правда, йому жінка відрубує злісно: так але „з татарського“ коліна, а це таки значить з інших. Сам він слабовільний й підозріливий, як „людина мягка й добросердна хитався поміж гетьманом і своєю жінкою, хилячись то на його бік, то на її залежно від того, під чиїм впливом оставався. Кочубей, це тип плоскодобого шляхтича на Україні. — Йому здавалося, що ступає по дорозі покірного теляти ,яке дві корови ссе. — За намовою жінки став царським доносчиком і для іронії долі суд московський приказує зрізати йому голову. — Також наче для іронії, в повісти з ним звязаний гумористичний складник. — Заклопотаний Кочубей готуючись приймати гетьмана вигукує: „Господи, чи мав ти коли гетьмана в гостях“?

Обстановка його кімнати свідчила про бурливе його минуле. Панцирі, збруя — „були це ніби живі свідки його молодих літ, ніби лицарський діярій, писаний не ним, а рукою неспокійного життя“ — В кімнаті його звертають нашу увагу три сценки в фризі: на одній з них Бахус в вишиваній сорочці з люлькою в зубах — сидить на бочці і гостить людей горілкою. Над ним написано: Чоловік не свиня, більш відра не випе“. Правда, буйні козацькі натури потрафили й більше випити. На другому полі змальований здоровий козак, що здавалобся і вола, як кулаком по голові ґепне, то вбє, — у повній зброї та ще на такому коні, як змій і того козака москаль у лаптях на аркані веде. А підписано: „Здоровий медвідь, так кільце в носі. Таким медведем виходить відтак й сам Кочубей. Також і слідуюча сценка торкається його на третьому полі — жіночка — молодичка, повнопуза, круглоличка, хоч води до неї напийся, така миленька, така солоденька, ніби що лиш з церкви після святого причастя вернула, тягне свого сутолоуватого подруга за вус, та ще лівою рукою в потилицю штовхає, щоби з шинку до дому поспішався. А тут знову підпис: „Жінка поти люба, поки не візьме за чуба“. — Мистець, який пробував у Кочубея, добре підглянув характер свого господаря, або іншими словами кажучи: письменник дає нам вдатну ілюстрацію Кочубейового характеру.

Чуйкевича, довіреного гетьмана, названо лицарем „без скази і змази“. Він є зразком вірности Україні і її вождові. У нього саме зливався образ Мотрі з образом України, богатої, яка всіх вабила до себе: тому й кроваві свати йшли до неї. Одначе він сентименталіст; зі здичілими москалями, де відразу належалоб ужити зброї, він бється на кулаки. За те, що його козаки билися з козаками Кочубея, він замісць покарати, ще надарює їх відзнакою.

(Продовження буде.)

Збори порішили розпочати періодичне бібліофільське видавництво, а покищо увійти в зносини з одним з часописів, щоби давав постійний бібліофільський відділ; порішено вислати привітання українським бібліофільським товариствам в Києві і Празі. Вписове установлено 2 зол., річну вкладку 10 зол. На збори наспіли привітання від „Гуртка прихильників книжки при Т-ві „Українська Студентська Громада".

Перші сходини членів відбудуться в четвер 18. квітня в год. 6. вечером в гімназії СС. Василіянок, вул. Длуґоша, з порядком: 1) Матеріял давньої книги", реферат д-ра І. Свєнціцького, 2) комунікати членів.

Сойм і енунціяція маршалка Пілсудського.

Енунціяція марш. Пілсудського, який є міністром військових справ, вразила більшість сойму, яка має в своїх руках президію сойму. Уст. 11. сойм. регуляміну каже, що завданням маршалка сойму є дбати про честь і права сойму, заступати сойм на зовні та старатися, щоби діяльности, переданої соймові, не зволікано. З того виходить, що коли сойм замкнений, боронити його честь має його маршалок. На основі 56 уст. поодинокі міністри відповідальні парляментарно та конституційно перед соймом. Коли сесія замкнена, посли форм. не можуть заняти становища до уряду. Одначе на основі 25 уст. конституції президент держави обовязаний на домагання 1/3 послів (148) скликати сойм до 2 тижнів. Досі теперішній сойм цими своїми правами не користувався.

Ці права сойму пригадує конс. „Дзєнь Польскі". В посольських колах застановляються, що значить ця пригадка.

Хоч сойм замкнений, в понеділок оживився. Прийшли майже всі провідники сойм. клюбів. Головною темою розмов була енунціяція марш. Пілсудського. Вечером відбулися наради в сойм. клюбах, потім провідники пішли до кабінету марш. сойму Дашинського. Перебіг нарад покищо держать у тайні.

Конфіската за коментарі.

„Вечур Варшавскі" (веч. вид. АВС) сконфіскований за подання коментарів до останньої енунціяції марш. Пілсудського.

Голоси преси.

„Дзєнь Польскі" (орґан Радзівіла) пише про енунціяцію марш. Пілсудського м. і. таке: Зі статті цеї виходить, що відношення марш. Пілсудського до сойму стало ще безоглядніше і критичніше. При такій оцінці сойму та послів нема мови не лише про співпрацю, але навіть про згл. поправне співжиття між. марш. Пілсудським і соймом. Не виключене, що на чолі кабінету стане марш. Пілсудський. Як розуміє марш. Пілсудський завдання будучого уряду, видно з його слів, що не позволив би зібратися держ. трибуналові, який має судити мін. Чеховича. Нині годі вже сумніватися, до чого змірятиме новий уряд і яке буде його становище до найв. державних справ. „Курєр Варшавскі" (орган симпатиків НД) обговорюючи енунціяцію марш. Пілсудського, каже, що такі виступи не приносять державі користи. „Ґазета Варш." (НД) сконфіскована за передовицю „В обороні поваги держави" та за резолюції, ухвалені на засіданні нач. ради партії. В АВС (теж орган НД) цеї резолюції (дещо зміненої) не сконфісковано. Сказано в ній: „В справі енунціяції міністра військових справ п. з. „Дно ока" нач. рада народової партії висловлює погляд, що з огляду на зміст і форму не вимагає ця енунціяція відповіди та що **за оголошення її відповідальний цілий уряд**".

„Роботнік" пише, що ППС не злякається погроз та заявляє, що марш. Пілс. не має біля себе віодної людини з цивільною відвагою та щирим привязанням.

—o—

Поворот марш. Шиманського і віцемарш. Ґлівіда.

Дня 9. квітня вертає до Варшави марш. сенату Шиманський з свиточної відпустки. З ним вертає з Парижа віцемарш. сенату Ґлівіц. Півурядова агенція зазначує, що урядові чинники нетерпеливо вижидали повороту сен. Ґлівіца.

—o—

Ґен. Сосновський амбасадором при Квиринали?

В політ. колах кажуть, що ген. Сосковський відійде до Квириналу в характері амбасадора, бо польське посольство задумують перемінити в амбасаду.

—o—

Балтійська монархія.

З Риги прийшли вістки, що монархісти балтійських держав постановили створити союз, якого метою булаб зміна конституції в монархістичному напрямку. Завданням союзу булоб створити нову державу Балтів, в якої склад увіходилиб: Литва, Латвія і Білорусь. Як кандидата на престіл нової держави називають передовсім шведського князя Бернадота.

—o—

По широкому світі.

Рада Ліґи Націй збереться в Мадриді 10-го червня.

Новий австрійський кабінет буде утворений аж на другий тиждень.

Гінденбурґ, що нездужав грипою, почав урядувати.

Голова американ. делеґації на конференції репараційних знавців Юнґ поставив внесок, щоби Німеччина сплачувала свій репараційний довг у 37 роках: дві сплати річно по 1,700.000.000 марок, три сплати по 1.900,000.000 і 30 сплат по 100 міл. марок.

Муссоліні пробує порозумітись з Чемберленом, чи Італія не могла би ввійти до союзу Англії та Франції, ще й приєднати до нього Німеччину.

НОВИНКИ

— **До наших інституцій, товариств і приватних осіб у краю і за кордоном.** Наша редакція дістає щодня ріжні поклики, заяви, справоздання та оповістки з проханням помістити їх у часописі і то безплатно з огляду на вагу праці згаданих там інституцій, товариств, організацій або громадянські заслуги приватних осіб. Тому, що на цьому тлі приходить неминно до непорозумінь з авторами таких дописів, статтей і комунікатів, подаємо до відома, що всі цього рода „звіти", „повідомлення", а навіть статті, які мають по суті рекламову мету, чисто діловий інтерес чи особисті інформації належать не до редакції, а до адміністрації і що **вони можуть бути поміщені виключно за оплатою.** Редакція може поміщувати безкорисно тільки такі статті та інформації, які мають загально громадське значіння, а при цьому цікавлять увесь наш загал. Численні, зовсім оправдані нарікання читачів, що в часописі є забагато нецікавого, сухого матеріялу, є саме наслідком того факту, що ми надто часто приневолені містити та рекламувати безплатно працю ріжних наших установ, а навіть приватних осіб, які не хотять розуміти, що ніде в світі преса не має і не може мати таких обовязків.

— **Що думає собі зима?** Погода стає в нас з дня на день щораз більше буденною темою розмов, такою-же настирливою, як напр. у Льондоні, де на рік є півтретя місяця сонця. Новий сніг в останніх трьох днях перейшов у численних місцях у метелицю і завіяв дороги та залізничі шляхи. Мороз чергується з відлигою. Сніги не явище льокальне. В Італії, Франції та Швайцарії прийшли вони після весняної температури. У східній і середній Франції 5 і 6 степ. холоду. У Швайцарії удвоє і втроє стільки. Метеорольоги в розпуці. Їхні прогнози розвіває найближчий вітер. Що ми думаємо собі про метеорольогію та зиму цього року всі знаємо. Але що вона собі думає?!

— **Епідемія менінґітіс.** Міський відділ здоровля звертає увагу, що у Львові є кілька випадків запалення мізкових опон і тому пригадує, що про кожний такий випадок недуги треба негайно повідомляти особисто, листовно або телефонічно (ч. тел. 23—49) Відділ боротьби зі заразливими недугами, пл. Місіонарська 2.

— **Бійки у Делятині.** У Делятині прийшло до сутички між місцевим жидівським населенням і християнським. Предметом непорозуміння була площа, яку громада призначила під будову захисту для християнських дітей, а згодом для жидівських. На площі, де стояв барак з 14 жидівськими родинами, поставив хтось уночі два хрести. Коли ці хрести жиди зняли, християнське населення почало на це реаґувати активним виступом. Після незначних сутичок, непорозуміння зліквідували.

— **З нашої фільольоґії.** У доповненні до нашої новинки з дня 2-го ц. м. повідомляють нас, що Українська Академія Наук у Києві вибрала крім д-ра В. Сімовича, ще двох галицьких українців дійсними членами „діялектольоґічної комісії", а саме д-ра Івана Панькевича, ґімназійного вчителя в Ужгороді, що займається досліджуванням наших закарпатських говорів і д-ра Івана Зілинського, проф. Ягайлонського університету, який є також членом „язикової комісії" краківської Академії Наук і членом „Міжнародного товариства для експериментальної фонетики", основаного 11. квітня 1928 р. на першім лінґвістичнім конґресі в Гаазі.

— **Що може любов?** 21-літній львівський мельник Е. Янішевський так закохався в Ст. Мікльош, що коли вона заявила йому, що не хоче його знати, бо любить іншого, почав їй погрожувати помстою. Його почування стало таке сильне, що він вибачив своїй дівчині дитину і хотів із нею женитись проти її волі. Мікльошівна подала його в суд за погрози, що вбе її і тепер палкий любок пересидить 4 міс. у холодній келії.

— **Страшна залізнича катастрофа.** Черновецький „Час" подає докладний опис страшної залізничої катастрофи у Румунії: На станцію Бобо заїхав поїзд з нормальною скорістю. Нагло перевернувся вантажний віз і один вагон 3-ої кляси. За ними перевертались всі інші вагони та розторощувались. Гора румовищ була покрита великою масою мяса. Було чути крики, зойки та стогін. В ночі прибули поміčні поїзди й почалася рятункова акція. Причиною катастрофи було зле наставлення стрілки зворотниці. Стрілочник Таркану і його помічник зникли без сліду тому, що завинили катастрофу. Зпід румовищ витягнено дотепер 27 трупів і перевезено до лічниці 100 ранених. Докладного числа убитих не можна ще ствердити, бо військо, яке очищує лінію, не скінчило ще своєї праці. На місці катастрофи відбувалися надзвичайно зворушуючі сцени, коли жінки розпізнавали своїх мужів, батьки синів. Багато було таких, що не могли пізнати своїх рідних. На місце катастрофи приїхав міністр залізниць Алевра.

— **Ріжні вістки.** У Сальоніках убили голову грецького пресового синдикату Канґаріса, що мав величезний вплив на всю пресу в Греції. — На Єрусалим нападає від місяця потайна бандитська організація „Чорна рука" і грабить богачів; досі поліції не вдалось її вистежити. — Міжнародній союз деннинкарів підготовляє новий орган: генеральний трибунал для полагоджування професійних конфліктів. — Болгарський король є в Берліні. — В американськім стейті Вісконсін борвій знищив доми, дерева та засіви на просторі 30 миль; є 30 убитих і 50 ранених. — Останні вибори президента Спол. Держав коштували 17 міл. дол. на підставі офіціяльної статистики. З цього виходить, що ціна кожного відданого голосу була пів доляра.

— **В Криму викопано столицю ґотів.** В околицях місточка Алушта на південному березі Криму спеціяльна археольоґічна комісія відкопала руїни міста, яке збудовано, як гадають учені, в 5. столітті після Христа, себто в тому часі, коли Крим був під владою ґотів. Відкриті руїни займають простір у 80 тисяч квадратових метрів. Гадають, що це руїни столиці кримських ґотів, яка називалася Ескіркермече.

— **Здоровля президента.** Кажуть, що ніхто в світі не має стільки праці, що президент Злучених Держав. Приймати тисячі „клієнтів і розмовляти з ними, двічі чи тричі в рік стискати руку десяткам тисяч громадян — уже для такої функції більше пригожий був би боксер, як політик. Тягар президентської праці зломив Вільсона і Гардінга. Але Кулідж не дався. Покидаючи Білий Дім, він сказав, що вибився бодай одним, а саме, що був найздоровіший з усіх 30 президентів. Президент Гувер сильний і здоровий чоловік, але його дожидає знову велика праця і неодна журба та відповідальність. Сенатор Ковпленд, лікар з Ню Йорку, відвідав президента в Білому Домі і звернув його увагу, що там затепло. А тепло шкодить здоровлю. Лікар Білого Дому знову радить президентові Гуверові щодня ранком виходити до саду на годину або бодай пів години проходу, щоб удержати фізичну силу і справжність.

Мороз і спека.

Замкнення залізничого руху.

В усіх польських залізн. дирекціях паде сніг при кількох степенях морозу. У львівській дирекції залізниць далася в знаки сніговиця. Відтинок Воля Мигова-Тісна замкнено для залізничого руху. У виленській зал. дирекції замкнено залізничий рух на шляху Оранчиці-Пружани. В Закопанім нова верства снігу доходить до 1 м. Залізничий шлях між Хабівкою і Новим Торгом засипаний. В горах сніг сягає 2-3 м. В Ню Йорку та Вашинґтоні температура в неділю підскочила до 30 ст. Ц. В Шікаґо спека. День 6. квітня був там найгорячіший від 56 літ.

—o—

Зі спортового життя.

Змагання за мистецтво Ліги.

Крім поданих у нас вчора, відбулися в мин. неділю ще змагання в Королівській Гуті „Руху" проти „Варти" з вислідом 2 : 0 (0 : 0) в користь „Руху". З 13 ліґових дружин ще тільки львівська „Поґоня" і німецький І. Фотб. Клюб в Катовицях (популярно: І. Ф. Ц.) не розіграли ніяких змагань. З 7 ліґових дружин, що розіграли вже по два змагання, здобув усі чотири пункти одинокий „Рух" у Вел. Гайдуках.

Окремо відмітимо двоцифрову поразку львівської А-клясової „Лехії" в тов. змаганнях з „Поґонею: 11 : 1 (8 : 0), при чому одинокі ворота для „Лехії" здобув український грач Крук. Незлі гороскопи для „України", яка змагатиметься в цьому сезоні з „Лехією" за мистецтво А-кляси.

За кордоном.

Міждержавні змагання Австрія-Італія у Відні, що закінчилися виграною Австрії у відношенні 3 : 0 (3 : 0), стягнули на площу „Гоге Варте“ 60.000 платних видців. Ворота здобули: Горват (2) і Весселі. Ентузіязм видців великий, бо сили обох вибраних дружин були менш-більш рівні.

В Загребі (С. Х. С.) відбулися в неділю два більші змагання: „Спарта“ (Загреб) — „Гражданський“ 2 : 0 і „Конкордія“ — „Кроатія“ 3 : 1.

Поділ А-кляси на дві групи.

Розгривки А-кляси, яка складається з 12 клюбів, з того 6 провінціональних, розложено на 2 групи. В групі, в якій грає „Україна“, є Ревера і Гакоаг зі Станиславова, Погонь зі Стрия і Лехія та Чорні II. зі Львова. В другій групі є Ресовія (Ряшів), Польонія (Перемишль), Яніна (Золочів), Гасмонея, А. З. С. і Погонь II. (Львів). Після переведення розгривок відпадуть з А-кляси 3 клюби, а ввійде 1, при чому ні Чорні II. ні Погонь II. не можуть навіть при найгіршому для них висліді злетіти до Б-кляси, бож це резерви ліґових дружин. З уваги на те ситуація „України“ в цьому сезоні буде дуже тяжка. – В останній хвилі повідомляють нас, що в розміщенні клюбів в обох А-клясових групах можливі ще деякі зміни.

Біг навпростець.

В неділю дня 14. квітня 1929 року відбудеться перший весняний біг навпростець Спорт. Тов-а „Україна“ з нагородами. Зголошення до бігу приймає в Академічному Домі тов. Верхола що-дня між 1—3 год. пополудні. Виїмково можна буде зголоситись ще годину перед бігом. Траса виносить 3 клм. Початок: год. 11. передполуднем. Старт і мета на площі Сокола-Батька.

З музики.

Академія в 5-ліття Українського Педагогічного Інституту в Празі.

Дня 30. I. ц. р. святкував Високий Український Педагогічний Інститут ім. М. Драгоманова в Празі пятиліття свого істнування величавою академією, у склад якої увійшла і концертова частина.

Академію відкрив мужеський хор (з фортепяном) відспіванням „Gaudeamus“, в управі, в якій цей гимн співається на Великій Україні, немеподібний місцями до — польонезу.

Вслід за цим відспівав мішаний хор Н. Нижанківського „Гей не дивуйтесь“. Ця річ, написана до слів Драгоманова (виняток із його вірша „Поклик до братів-славян“) на 30-ліття смерти великого еміґранта (р. 1925), носить усі цехи приноровлення композитора до тодішнього хору У. П. Інституту; це твір без спеціяльних аспірацій дати щось нового, зі акорфовою невибагливою гармонікою, з прозглядною архітектонікою (A, B + C), A^1). Твір звучить добре, хоч має місцями трохи за високі парті поодиноких голосів, що при менше численному хорі (як було при цьому виконанні) не дає тої імпозантности (головно в A^1), яку старався композитор вкласти в партитуру. Головний мотив, запозичений у знаній пісні „Гей не дивуйтесь, добрії люди“, легко всюди пізнати, хоч композитор змінює його варіяційною технікою, відповідно до потреби тексту.

Другу частину свята (після перерви) виповнила виключно музика.

Віра Березовська (асистентка У. Пед. Інституту) заступила в останній хвилі хворого Н. Нижанківського. Грала Шумана „Kreisleriana-у“, хоч це річ суто-інтимного характеру, яка тяжко находить дорогу до слухача із „широкої публики“; в знаменитій інтерпретації п. Березовської вона стала зрозумілою всім, хто слухав.

Ніна Дяченко (лектор Інституту) відспівала дві пісні Дяченка (до слів померлого студента Інституту, поета Юрія Дарагана). Дяченко модерніст у доборі виразових середників, як і в розумінні відношення музики до тексту. Його пісні — це абсолютна музика з підложеним текстом, де зміст тексту є „направною“ композиції. Шкода, що так рідко стрічаємося в концертовій салі із цими талановитими й цікавими спробами цілком оригінального (принайміні у нас) муз. виразу. Пісні Дяченка роблять глибоке враження. П. Ніна Дяченкова співала поправно і зі зрозумінням річа ці нелегкі твори.

Кісикін (майстер скрипкової гри, лектор Інституту) відіграв бездоганно одну частину Ґріґової сонати. Мабуть фізична недиспозиція (грипа при горячці 38 і пів) не дала йому розвинути всіх добрих сторінок його уміння, до яких ми звикли з його попередніх виступів.

Б. заст. диріґента Української Держ. Капели і доцент Інституту Росиневич-Щуровська випровадила всі хоральні точки програми. Її становище як мистця-виконавця було богато тяжче, ніж інших виконавців, тому, що її інструмент-хор не міг дати того, чого від нього вимагала хоральна програма свята. Тому п. Р.-Щуровська обмежилася в більшости до академічного передання творів, якими диріґувала. Завдяки сназі відтворити виконувані твори по можности по бажанням даного автора, вийшла кантата З. Лиска зрозумілою для всіх. А кантата дуже трудна — не стільки для виконавців, як і для тих слухачів, які не мали нагоди звикнути до новіших виразових засобів у музиці.

У. П. І. в Празі поставив собі в девізу творчість. Творячи сам нові здобутки в царині української науки і педаґоґії, спонукує всіх, хто має якебудь відношення до Інституту, до творчости в ріжних ділянках нашого психофізичного життя. Цього духа творення чогось нового найбільше було видно на тих публичних святах, у яких брав участь музичний відділ, чи як цілість, чи тільки даючи поодинокі „сили“. Коли поминути концерти з рефератами чисто історичного характеру (Сметана, Фібіх, Бетовен, Шуберт, Лисенко і т. д.), то не було ні одного свята „з музикою“, де не виконаноб нової композиції українського автора. На цей раз виконано „кантату“ на пятиліття істнування Інституту до слів Б. Гомзина (д-ра У.В.П.І.), яку написав хор на мішаний З. Лиско (д-р фільос., абсольв. консерваторії і лектор У. П. І.).

Величавий твір, що оспівує постійну тугу нашого українського студента за рідною „alma mater“. Доля викинула його із шкільної лавки і втиснула в руки зброю. Але й у полі він хоч у думці співає „Vivat alma mater! Після програної боротьби, розбитий на тілі і душі скиталець — мріє про „альма матер“. А коли йому простяг помічну руку „чеський брат“ — він завзято, вперто „кладе цеглину до цеглини“, щоб збудувати храм рідної науки і крикнути цілому світові „Віват в і л ь н а альма матер“! І переповідає Лиско все те у своїй великій поемі в тонах. Новими звуками змальовує нового невмирущого духа нашого народу. Постійним канонічним веденням жене вперед свої голоси — немов ту н о в у думку нових людей нашої нації. То знов зупиниться на моментах, коли „все укрила глупа ніч“ — упертим подвійним каноном, чи сольовими жіночими, кришталльно чистими голосами заговорить про братню поміч, щоб, додавши в широкорозложеному акорді (А-дур) мужеських голосів, заспокоююче заспівати про те, „що збудились душі молодії“, які, зеднавшись у будуванні, пішли разом, поки не закричали з повних освободжених грудей: „Віват вільна альма матер“ в останньому акорді!

Лиско йде новими шляхами в нашій вокальній музиці. Ця річ написана з великим розмахом, з поглибленням і унаглядненням думок, вложених в чудову поезію Гомзина, так, що просто не хочеться вірити, що „кантата“ писана „на замовлення“. Одинока недостача цього твору лежала в тому, що інструментальний парт композиції, який не тільки орґанічно звязаний з цілістю, але місцями є головним виразником ідеї музичного твору, не міг „вийти“ в одному інструменті (фортепяні), а вимагає маси — великої орхестри. Через те і є в композиції кілька т. зв. „недотягнень“ у музичних картинках, головно інструментального складу, чого не булоб, якби Лиско зразу написав це для орхестри, якої барвність сама була би спонукала автора до розширення й розвинення деяких місць.

Н. Нижанківський.

Справлення похибки.

„Дно ока або враження хорої людини з бюджет. сесії в соймі“.

Другий відступ вчорашньої статті під повищим написом має починатись так: „Маршал Пілсудський у часі останньої своєї недуги пережив такий момент, коли лікарі рішили прослідити йому *дно ока*. Це його дуже збентежило і настрашило, бо думав, що *дно* його *ока* будуть дотикати якимсь металевим апаратом, або пальцями. На ділі показалося, що ціла операція прослідження дна ока зводилася до спрямування хорого ока в один пункт апарату, подібного до фотогр. апарату, в темній кімнаті. Отже саму собою просту і нескомплікувану операцію лікарі назвали чомусь дуже страшно, і то так страшно, що це нагнало непотрібно паніку на пацієнтів. Таке саме *дно ока* є й у діяльности сойму, а саме: Державний Трибунал.

Так має звучати початок цієї статті. Зіпсувався він при коректі, в часі ранішного складання, де в поспіху розсипано склад при ломанні, а потім його як слід не провірено. Наші читачі тому вибачать нам те, що початок статті вийшов дещо неясним і незрозумілим.

Жертвуйте на оселю робітників пера!

„Т-во письменників і журналістів ім. І. Франка“ у Львові зважилося на сміливий крок: воно купило площу з готовою мурованою хатою в Яминім (біля зал. зупинки Камінь Довбуша) з метою створити там літню і зимову оселю для робітників пера, що потрібують піддержки для свого здоровля. Хата з 6 кімнатами і 1600 сяжневою площею коштуватиме до 3.500 дол. Товариство підписало вступний контракт, заплативши частину цієї суми, а решту ціни купна має заплатити на протязі квітня 1929 р.

Вам, здається, відомий стан сучасного українського письменства та доля наших робітників пера. Ні наші письменники, ні журналісти не в силі жити зі своїх гонорарів.

Те єдине, що залишиться колись найбутнім поколінням, як слід нашої сучасности — друковане слово, нині у нас знехтоване і родиться в дуже важких умовинах. Ніхто не думає нині над поправою долі робітників пера.

„Товариство письменників і журналістів ім. І. Франка“ хоче дати їм бодай скромний захист, де вони раз у рік могли би відпочати та зміцнити свої сили й нерви.

Може ця оселя стане засновком нового осередка, який обєднає письменників і журналістів ріжних напрямків і світоглядів і причиниться до розбудження живішого культурного руху в Галичині.

Почин зроблений. Наші інституції склали поважніші жертви на купно згаданої оселі. Звертаємося оцим до Вас Громадяни, яким не байдужа наша література та преса, з проханням, причинитися яким більшим датком на згадану ціль.

Жертви пересилати на книжечку ч. 1141 „Земельний Банк Гіпотечний“ у Львові, вул. Підвальє ч. 7., або до адміністрації „Діла“ Ринок ч. 10.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Д-р Кость Кисілевський: **Методика правописних і словесних вправ.** Практичний підручник для вчителів і кандидатів учит. звання. Станиславів 1929. Накладом автора. Стор. 136, ф. 16°.

Dr Kazimierz Bartel: Wykresy niektórych danych statystycznych, odnoszących się do życia gospodarczego Polski w latach 1924—1928. Warszawa 1929. Nakładem Prezydjum Rady Ministrów. Стор. 60, ф. 8°.

Д-р Т. Ґ. Масарик: **Про етику й алькоголізм**, за дозволом Автора переклав із чеської мови М. Чайковський. Ціна 80 сот. Рогатин 1929. Накладом „Союзу Протиалькогольних Гуртків Молоді“. Стор. 33. Ф. 16°.

Д-р мед. Роман Ґоцький: **Протиалькогольний Плебісцит.** Львів, 1929. Накладом ред. „Ми Молоді“.

ЖУРНАЛИ:

Життя і Право, вістник теорії і практики. Львів, січень 1929. Ч. 1. Р. II. Зміст: Розправи: Питання про правність т. зв. фактичного шлюбу на Україні, проф. Володимир Бошко. Околиці (округи) копних судів XVI.—XVIII. вв. на Україні, проф. Андрій Яковлів. Замітки до нового закона про поступовання карне, д-р Е. В. Давидяк. Станові справи: Два оречення дисциплінарні проти адвоката. Карні оборони в справах протидержавних і протинаціональних, Л. Г. Юдикатура: Оречення найв. трибуналу адміністраційного. Юдикатура екзекуційна. Орґанізація Судівництва: Обіжник президента львівської апеляції, подав д-р О. Надраґа. Бібліоґрафічні записки. З життя наших установ. Стор. 60, ф. 8°.

Більшовик України, політико-економічний журнал Ц. К. КП(б)У. Харків, березень 1929. Ч. 5. Р. IV. Зміст: Передова. Партія в боротьбі з правим ухилом. І. Харченко — Класова боротьба за умов непу та праві й „ліві“ збочення в партії. Ф. Глаубауф — Праві КПН. На шляху до соціялдемократії. А. Гайстер і А. Левін Сільський комуніст. О. Нурінов — Хлібозаготівлі й постачання населення. С. Мінаєв — Приватний капітал у народньому господарстві України. Гнат Бриль — До ліквідації зради в КПЗУ. М. Войткевич — Страйкова боротьба в західній Европі. Критика й бібліоґрафія. С. Бараник — „Літопис Революції“. Стор. 111, ф. 8°.

Вікна. література - мистецтво - критика. Львів, березень 1929. Ч. 3. Р. II.

Світ Дитини. Львів, квітень 1929. Ч. 4.

Поступ, вістник літератури й життя. Львів, квітень 1929. Ч. 4. Р. IX. Зміст: М. Гнатишак: Варіяції на тему з Клябунда. А. Кудлик: Бєлочка. Я. Кудлик: Помста за

кроплю крови. С. Лягерлеф: Довговічність св. Отця. Я. Курдидик: Серце. Д-р М. Гнатишак: Театр в Берліні. о. Т. Галущинський Ч. С. В. В.: Подія всесвітньої ваги. Д-р Я. Гординський: До проблеми форми в ліриці. Д-р Д. Олянчин: Поняття імперіялізму. Д-р П. Ковалів: Господарська відбудова. Я. Бохенський. Срібні тіни. Л. Нигрицький: „Правда для правди". Зі світа. Бібліографія. Квестіонар для письменників.

Сільський Господар. Львів, квітень 1929. Ч. 7. Р. XV.

Morze, organ ligi morskiej i rzecznej. Warszawa, luty—marzec. 1929. Z. 2—3.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Олександер Хомик, бувший співробітник Пресової Кватири У. Н. Р., письменник і журналіст, начальник відділу залізних товарів при П. С. К. у Перемишлі, помер 30. березня ц. р. після короткої недуги (на удар серця) в перемиському шпиталі. Покійний, брат померлого перед кількома роками у Відні письменника Артима Хомика, був дуже талановитою людиною і залишив по собі кілька дотепних сатир та гуморесок. Писав у ріжних пресових органах на Вел. Україні і на еміграції. Остання його річ — це повне гумору „Спростування з Перемишля" в найновішому числі „Зиза", яке він, „емеритований тенор", закінчив характеристичним окликом: „Персант скрібентес!" Наче випророкував собі смерть, написавши це „Спростування" напередодні свого тяжкого занедужання і своєї смерти. — Загально люблений в Перемишлі, де працював теж на освітньому полі, уладжував вечорі гумору і т. д. полишив по собі щирий жаль у всіх, що його знали й любили. Похорони Покійного відбулися в суботу 31. м. м. при численній участи громадянства, що заступило йому рідню. Попращав Покійного сердечними словами інж. Артимович від б. У. С. С. і перемиського громадянства. — Земля пером Покійному!

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок 9-го, г. 7·30 веч. „Царевич", оперетка.

Середа 10-го, г. 7·30 веч. „Богема" опера Пуччінія. Виступ п. Дембіцької.

Четвер 11-го, г. 7·30 веч. „Двох панів Б."

Кіна.

„Аполльо": „Дама в льожі ч. 13" з Гретою Гарбо.

„Лев": „Богині спокус".

„Оаза": „Люп нг ді люп".

„Палас": „Танечниця з Москви".

„Пан": „Тіни гарему".

„Фатаморгана": „Дикарка".

„Химера": „Криза".

Програма радіо.

Середа 10-го.

Льондон (356). 16·45 Легкий клясичний концерт. 20·45 Фортепяновий реситаль.

Париж (1744). 17·30 Камерна музика. 18·35 Пате. 20·45 Симфонічний концерт

Берлін (475,4). 20·30. Концерт радіо-орхестри.

Мілано (504,2). 16·30 Джезбенд. 21·45 Квінтет.

Рим (443,8). 20·45 „Мефісто", опера.

Відень (519,9) 16·00 Румунська музика. 20·05 Оперовий концерт.

Мюнхен (536,7). 21·00. Опереткова музика.

Будапешт (545). 17·30 Циганська музика.

Ляйпціг (361,9). 20·00 Камерна музика. 21·00 Музика з синагоги.

Київ (775) 18·30 „Кармен" з опери. 20·00 Легка музика.

Харків (1680). 18·30 Вечірний концерт.

Варшава (1395,1). 20·10 Румунська музика. 21·35 Фортепян. 22·30 Легка музика з каварні.

Четвер 11-го.

Льондон (356) 20·45 Концерт „Еолієн Плеєрс".

Париж (1744). 15·45 Симфонічна музика. 18·35 Пате.

Берлін (475,4). 20·00 Пасторала Гендля і кантата Баха.

Мюнхен (536,7) 20·00 Симфонічний концерт.

Відень (519,9). 20·05 „Афродита" і „Гайдентора" опери Оберляйтнера.

Мілано (504,2). 18·00. Джезбанд. 20·30 „Сафо", опера Пучіні.

Рим (443,8). 20·45 Симфонічна орхестра „Заратустра" Р. Штравса.

Прага (343,9) 19·30 Симфонічний концерт Фільгармонії.

Будапешт (545) 12·05 Циганська музика. 17·40 Оперова орхестра.

Москва (1442,3). 19·10 Симфонічний концерт.

Харків (1680) 18·30 Трансмісія з київської опери.

Варшава (1395,1) 17·55 Сучасна музика. 20·30 Концерт орхестри. 22·30 Трансмісія музики.

Спішіться з висилкою членських вкладок до Т-ва „Просвіта". Нехай ні одного не буде між нами, який не став би в ювилейному році його членом.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Ученицї III Держ. Семинарії у Львові запрошують на Концерт в честь Тараса Шевченка, який відбудеться в четвер, дня 11. квітня о год. 7. вечер, в салі Музичного Інституту ім. Лисенка. 1780 1—2

Новий Український Театр дир. П. Карабіневича
Бережани:
10.IV. Маруся Богуславка. 16—?

На направу шкід спричинених в часі листопадових подій в Академічному Домі прислали: Обєднання Українських Організацій в Америці 99·80 ам. долярів Українська Стрілецька Громада в Едмонтон, Канада, 40 амер. долярів. На цьому місці Товариство Прихильників Освіти у Львові складає обом організаціям від українського студенства щиру подяку за память і піддержку для нього. — За Виділ Товариства Прихильників Освіти у Львові: Володимир Дешкевич вр. голова, д-р Любомир Макарушка скарбник. 1776

Загальні Збори кооп. „Українське Народне Мистецтво" у Львові відбудуться в пятницю 12 квітня ц. р. о год. 5 поп. в салі Бесіди Рутовського 2/I. з слідуючим порядком нарад: 1) Відкриття Зборів. 2) Відчитання протоколу останніх Загальних Зборів. 3) Звіт з діяльности Управи і Надзірної Ради за рік 1928. 4) Розділ чистого зиску. 5) Вибір 2 членів Надзірної Ради. 6) Затвердження 3 членів Управи і 2 заступників. 7) Внески і запити. — Надзірна Рада. 1764

Товаришів, які в році 1917/18 ходили до VII. кляси головного заведення акад. гімн. у Львові зволять подати до відома на адресу тов. Р. Малішевського, Львів ул. Глубока 21 — чи візьмуть участь у товариському Зїзді, який відбудеться 19. мая ц. р. у Львові. — Богдан Макарушка. Мих. Пежанський, Роман Малішевський. 1781 1—2

Пригадка. Звичайні Загальні Збори Акціонарів Земельного Банку Гіпотечного акційної спілки у Львові відбудуться дня 30. квітня 1929 р. в салі Краєвого Союзу Кредитового у Львові, Ринок ч. 10/I. о год. 16. До голосу на Зборах є управнені ці акціонарі, які найпізнійше 14 днів перед Зборами зложать Дирекції Земельного Банку Гіпотечного у Львові або в Українській Щадниці в Перемишлі вимагану статутом скількість акцій враз з незападними купонами. Управнення до вступу на Збори будуть видані легітимації (§§ 65, 67 і 69 статута). П. Т. Акціонарі, котрі не одержали ще своїх акцій, як що намірюють взяти участь в Загальних Зборах повідомлять о тім Дирекцію Банку, подаючи свою адресу, щоби видано їм на час легітимації на Збори. — Надзірна Рада Земельного Банку Гіпотечного Сп. Акц. у Львові. 1772 2—2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Присилайте передплату!

КОНКУРС.

Дирекція прив. жіночої Семинарії Р. Шк. з правом прилюдности в Самборі розписує конкурс на посади:

1) до німецької і української мови;
2) до співу і музики;
3) до ґімнастики (жіноча сила) в получению з другим предметом;
4) до польської мови і
5) до школи вправ

На посади під 1, 2 3 і 4 вимагається іспиту до середних шкіл, а по крайній мірі що є в тракті устного іспиту, а під 5. повний іспит до вселюдних шкіл.

Подання з приписаними залучниками належить вносити до Дирекції семинара до кінця мая. — **Дирекція.** 1777

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

тов. „Народний Дім" в Калуші

відбудуться в неділю дня 21 квітня 1929 о год. 17-ій в великій салі з слідуючим порядком дня:

I. Отворення Зборів.
II. Відчитання протоколу з послідних Заг. Зборів.
III. Звіт виділу та кружків з діяльности товариства.
IV. Звіт контрольної комісії та уділення абсолюторії уступаючому виділови.
V. Вибір голови товариства, 10 членів та 3 заступників.
VI. Вибір контрольної комісії.
VII. Внесення та евентуалія.

О. Іисовський Вол. голова. 1774 **Барнш Тимотей** секретар.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.